

Тэкст, яго асноўныя адзнакі і тыпы

Картка 4

Варыянт 1

1. Падкрэсліце ў тэксце сказ, які выражае асноўную думку.

Разам з шырокім увядзеннем слоў з жывой народнай мовы Уладзімір Дубоўка сам стварыў некаторыя словы, напрыклад, слова “адлюстроўваць”. І яно захавалася ў літаратурнай мове. А словатворчасць – гэта ж таксама паэзія! Нездарма некалі славуты ўкраінскі мовазнаўца Патабня казаў, што “адно ўдала створанае слова паводле сваёй каштоўнасці раўназначна цэлай паэме”. (Паводле А.Гардзіцкага)

2. Закончыце фармулёўку.

Апісанне як тып тэксту мае такія часткі кампазіцыйнай схемы, як

_____.

3. Прыдумайце і запішыце заглавак да тэксту. Падкрэсліце сродкі сувязі сказаў у тэксце.

Нарач адносіцца да азёр, якія не зарастаюць раслінамі. Вада ў гэтых азёрах чыстая, празрыстая, багата на кісларод. Такія вялікія і глыбокія азёры называюцца алігатрофнымі. У іх адбываецца безупынны рух вады ад ветру і ад глыбінных плыней. (Паводле В.Вольскага)

4. Складзіце і запішыце два сказы як працяг прапанаванага сказу, каб яны былі звязаныя паслядоўнай сувяззю.

Спякотнае паветра звінела, як напятая струна.

_____.

5. Складзіце і запішыце тэкст-разважанне з элементамі апавядання на тэму “Якім павінна быць маўленне выхаванага чалавека”.

_____.

Прозвішча, імя

Адзнака

Картка 4
Варыянт 2

1. Падкрэсліце ў тэксце сказ, які выражае асноўную думку.

Шмат вуснай творчасці нашага народа сабрана і запісана этнографамі: легенды, казкі, песні, прыказкі. Але далёка не ўсё з народнай творчасці сабрана і запісана. Таму ўсе выдатныя пісьменнікі, кампазітары, музыканты прыслухоўваліся і прыслухоўваюцца да творчасці народа, да яго песень, мелодый і выкарыстоўваюць іх у сваіх творах. *(Паводле Якуба Коласа)*

2. Закончыце фармулёўку.

Апавяданне як тып тэксту мае такія часткі кампазіцыйнай схемы, як

_____.

3. Прыдумайце і запішыце заглавак да тэксту. Падкрэсліце сродкі сувязі сказаў у тэксце.

Яго прозвішча мала хто ведаў. У горадзе ўсе звалі яго дзядзькам Раманам ці проста садоўнікам. Жыў ён у маленькім, нібы цапачным, доміку, які туліўся ля самага яра. Вакол доміка з вясны да першага снегу цвілі кветкі. *(Паводле В.Хомчанкі)*

4. Складзіце і запішыце два сказы як працяг прапанаванаму сказу, каб яны былі звязаныя паралельнай сувяззю.

Каля тратуара раслі маладыя гонкія таполі.

_____.

5. Складзіце і запішыце тэкст-разважанне з элементамі апісання на тэму “Як размаўляць з субяседнікам”.

_____.

Прозвішча, імя

Адзнака